

RAPPORT

**NATURENS
RIGE**

**Informationsfolder om særligt tilrettelagt
ungdomsuddannelse i Ringkøbing-Skjern
Kommune**

eDoc 21-024636

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	3
2. Tilgængelighed	3
3. Formålet med STU	3
4. Målgruppen	3
5. Retskrav	4
6. Indhold i uddannelsen	4
7. Mål og forløbsplaner	5
8. Uddannelsens omfang og varighed	5
9. Det kommunale serviceniveau	5
10. Organisering og beslutningskompetence	6
11. Visitation til STU	6
12. Vejledning om STU	7
13. Ansøgning og opstart	7
14. Opfølgning og justering i uddannelsesplanen	7
15. Ressourcepapir	8
16. Uddannelsesbevis	9
17. Leverandør af uddannelses tilbud	9
18. Afgørelser og klagevejledning	9
19. Lovgrundlag	10

1. Indledning

Formålet med denne folder om særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse for unge med særlige behov, også benævnt (STU), er at sikre tydelighed i forhold til:

- Visitation i forbindelse med uddannelsen herunder sammensætning af STU visitationsudvalget.
- Den unges mulighed for at vælge mellem flere uddannelsessteder.
- Deltagelse i uddannelsen.
- Rammesætning i forhold til serviceniveau med det formål at skabe forventningsafstemning og gennemsigtighed i forhold til unge, forældre, forvaltere, vejledere mv.
- Processen for den unges overgang fra den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse til videre uddannelse, beskæftigelse, fritidsaktiviteter eller sociale aktiviteter.
- Kvalitet i uddannelsen.

2. Tilgængelighed

Informationsfolderen vil være offentligt tilgængelige på [Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside](#).

3. Formålet med STU

Formålet med STU er, at unge i målgruppen for uddannelsen

- opnår personlige, sociale og faglige kompetencer til en så selvstændig og aktiv deltagelse i voksenlivet som muligt.
- opnår personlige, sociale og faglige kompetencer så unge med potentiale herfor kan påbegynde videre uddannelse og beskæftigelse.

4. Målgruppen

Målgruppen for STU er unge udviklingshæmmede og andre unge med særlige behov, der ikke har mulighed for at gennemføre en anden ungdomsuddannelse.

Det kan eksempelvis være unge med autisme, multihandicappede unge, unge med ADHD eller andre psykiske lidelser.

Det er ikke afgørende hvilken diagnose eller udfordringer, den unge har. Det er afgørende, hvorvidt den konkrete unge kan gennemføre en anden ungdomsuddannelse. Unge, som kan gennemføre en anden ungdomsuddannelse med specialpædagogisk støtte, er ikke omfattet af målgruppen for STU.

Unge omfattet af målgruppen for STU kan ikke have for store funktionsnedsættelser eller være for svagt fungerende i forhold til at få et tilbud om STU. Der er således ikke en nedre grænse for deltagelse i STU. Desuden kan udviklingspotentialer ej heller være for begrænset. Loven bygger på den forudsætning, at alle kan lære og udvikle sig.

Målgruppen vil derfor indeholde elever, som er yderst plejekrævende. Dette må der tages hensyn til i forløbsplanens målsætning, indhold og tilrettelæggelse. Således kan forløbsplanen eksempelvis indeholde elementer af træning og sociale aktiviteter.

Undervisningstimetallet, der skal være til rådighed for deltagerne i ungdomsuddannelsen, er efter lovgivningen fastsat til at udgøre mindst 840 timer årligt inklusiv eventuelt afklaringsforløb og

vejledningssamtaler i Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU). Det er dog ikke et krav, som den unge skal leve op til for at være omfattet af målgruppen.

5. Retskrav

Ifølge lovgivningen har unge, som er omfattet målgruppen for STU et retskrav på Ungdomsuddannelse for unge med særlige behov. Hvis den unge er i målgruppen for en STU, skal visitationsudvalget, hvis muligt, tilbyde den unge et valg mellem flere forskellige uddannelsessteder og gå i dialog med den unge om, hvilken valgmulighed, der er den bedste. Den unge kan også selv foreslå et uddannelsessted som alternativ til de uddannelsessteder, kommunen har givet som tilbud.

Hvis den unge har behov for et ekstraordinært specialiseret tilbud, og kun ét uddannelsessted kan matche behovet uden, at det indebærer en urimelig lang befordrings- eller ventetid, så har kommunen ikke pligt til at give mere end et tilbud.

Kommunens pligt til at give valgmuligheder mellem flere tilbud bortfalder ligeledes, hvis et alternativ eller ønsket uddannelsessted samlet set inkl. befordring er uforholdsmæssig dyrere, eller hvis kommunen efter en dialog med den unge vurderer, at et alternativ eller ønsket uddannelsessted indebærer en urimelig lang rejsetid eller ventetid.

Der skal ved udarbejdelsen af forløbsplanen lægges betydelig vægt på ønsker fra den unge og forældre eller værge. Desuden skal uddannelsen i videst muligt omfang tilrettelægges under hensyntagen til den unges kvalifikationer, modenhed og interesser. Tilrettelæggelsen af mulige uddannelsesforløb sker således i samarbejde mellem den unge, dennes forældre, værge, repræsentant og STU-vejleder. Beslutningskompetencen i forhold til uddannelsesforløbet ligger ved visitationsudvalget for STU.

6. Indhold i uddannelsen

Ungdomsuddannelsen skal udgøre et planlagt og koordineret forløb, og der skal sigtes mod progression i den enkeltes udvikling. Der skal fokuseres på den unges potentialer i forhold til eventuel videre uddannelse og beskæftigelse.

Således er uddannelsen individuelt tilrettelagt og kan bestå af elementer som undervisning, træning og praktiske aktiviteter. Herunder praktik i virksomheder og institutioner.

Undervisningen

Undervisningen varetages af uddannelsesudbydere på STU-området. Man kan læse mere om STU-tilbuddene på deres respektive hjemmesider.

Fra 1/1-2025 skal alle STU-steder registrere sig og beskrive deres tilbud på en landsdækkende og borgertilgængelig STU-portal.

Praktiske aktiviteter

Praktiske aktiviteter, herunder praktikker kan foregå på virksomheder og institutioner uden for de undervisningsmæssige rammer. Formålet med praktikker er at sikre, at den unge får kendskab og erfaring med at indgå i samarbejdet på en arbejdsplads. Derudover kan praktikker indeholde det rette netværk og miljø, som kan være fundamentet for en progression i udviklingen.

I Ringkøbing-Skjern Kommune prioriterer vi praktikken i det omfang, det er muligt ud fra den unges potentialer.

Omfanget af praktiske aktiviteter fastlægges på baggrund af en individuel vurdering i samråd og dialog med den unge og dennes forældre.

7. Mål og forløbsplaner

Forløbsplanen for unge i målgruppen for STU udarbejdes i første omgang i dialog mellem den unge, forældre og STU-vejleder. Forløbsplanen skal indeholde en beskrivelse af de overordnede mål med den unges uddannelsesforløb. Desuden skal planen indeholde en beskrivelse af planens elementer samt målene for disse.

De overordnede mål udfyldes som konkrete, realistiske mål ifht. et så selvstændigt voksentilværelse som muligt med hensyn til

- uddannelse og beskæftigelse på forskellige vilkår.
- fritid, fx foreningsliv, sociale fællesskaber mv.
- almindelig daglig livsførelse, fx at kunne bo selv, administrere sin økonomi, transportere sig, medborgerskab mv.

Delmål udarbejdes af STU-udbydere i samarbejde med den unge og eventuelt forældre. Disse delmål opstilles ud fra de overordnede mål, således at de bliver mere håndgribelige og set ud fra den unges perspektiv. Der følges op på delmålene løbende, ligesom der også kan justeres eller ændres i målene som forløbet skrider frem.

Forløbsplanen godkendes årligt i visitationsudvalget for STU.

STU-vejleder og visitationsudvalget for STU kan altid foreslå delmål i forløbsplanen.

8. Uddannelsens omfang og varighed

Uddannelsen kan påbegyndes efter undervisningspligtens ophør, dvs. efter 9. eller 10. klasse. Uddannelsen skal dog påbegyndes inden det fyldte 25. år og skal være afsluttet senest 5 år efter påbegyndelsen.

Uddannelsens omfang er 840 timer pr. år i 3 år.

Forinden indstillingen til STU skal den unge være forsøgt afprøvet og afklaret i forskellige skole- og uddannelsesmæssige sammenhænge og praktiske aktiviteter.

9. Det kommunale serviceniveau

Børne- og Familieudvalget i Ringkøbing-Skjern Kommune har besluttet, at følgende principper skal være gældende:

Forløbsplanen bygger på lovens minimumskrav for så vidt angår uddannelsens længde.

Et STU-forløb er individuelt tilrettelagt under hensyn til den enkelte unges kvalifikationer, modenhed og interesser.

Forløbsplanen sammensættes ud fra aktiviteter mv., som kan leveres af udbydere.

Ringkøbing-Skjern Kommune (STU-vejlederen) skal, hvis muligt, tilbyde den unge et valg mellem flere forskellige uddannelsessteder og gå i dialog med den unge om, hvilken valgmulighed, der er den bedste.

Når en kommune indgår en aftale med et STU-sted, skal det altid ske på grundlag af en skriftlig kvalitetsaftale, der fastlægger krav til undervisningens indhold, tilrettelæggelse og omfang jf. gældende regler.

Sammensætningen af aktiviteterne i forløbsplanen – herunder holdundervisning, individuel vejledning, praktik og bo-træning - skal understøtte progression i elevens læring og dermed målene for forløbsplanen. Da eleverne har forskellige forudsætninger og funktionsniveau, vil de ikke alle få tilbudt de samme aktiviteter i forløbsplanen. Under alle omstændigheder vil de forskellige typer af aktiviteter indgå med forskellig vægt.

De enkelte aktiviteter tilrettelægges således, at der er et rimeligt forhold mellem elevernes udbytte og ressourceindsatsen. Typisk vil undervisning i fagspecifikke emner foregå i mindre hold med x elever pr. lærer/pædagog.

Forløbsplanen vil typisk også indeholde aktiviteter, som er mere individuelt tilrettelagte, og som forudsætter en højere ressourceindsats. Omfanget af disse skal kunne begrundes ud fra elevens behov og funktionsniveau.

Ved valg af leverandør/uddannelsessted uden for kommunens grænser skal der tages hensyn til de afledte udgifter til befordring, såfremt flere leverandører vil kunne gennemføre aktiviteterne i forløbsplanen.

10. Organisering og beslutningskompetence

I Ringkøbing-Skjern Kommune sker visitationen til STU, godkendelse af forløbsplan samt valg af udbyder i visitationsudvalget.

Visitationsudvalget består af følgende deltagere:

- To repræsentanter fra Dagtilbud og Undervisning (en formand for udvalget)
- En repræsentant fra Børn og Familie
- En repræsentant fra Beskæftigelse
- En repræsentant fra Handicap og Psykiatri

Desuden deltager:

- Sekretær/referent
- STU-vejleder

11. Visitation til STU

STU-vejledningen i Ringkøbing-Skjern Kommune varetages af en STU-vejleder hos Ungdommens Uddannelsesvejledning. UU er en aftaleenhed under Dagtilbud og Undervisning.

STU-vejleder udarbejder en skriftlig indstilling til visitationsudvalget. Indstillingen indeholder følgende punkter:

- Målgruppевurdering

- Aktuel status på den unge. Herunder hvad der har været forsøgt i forhold til uddannelse. Eventuelt med støttebehov eller andre aktiviteter. Blandt andet med en kort evaluering af eventuelle uddannelsesforberedende forløb.
- Den unges begrænsninger underbygget af dokumentation på diagnoser og lignende.
- Den unges ressourcer. Hvad er den unges interesser og styrker?
- Foreløbig forløbsplan
- Befordring
 - *Til unge uden særligt befordringsbehov*, der har en afstand fra hjem eller aflastningssted til undervisningssted eller praktiksted og tilbage igen på 22 km og derover, ydes der befordringsgodtgørelse. Det kan være i form af godtgørelse for afholdte udgifter til det billigste offentlige transportmiddel og ved befordring med eget befordringsmiddel med en fastsat godtgørelse efter statens laveste takst.
 - *Unge med særlige befordringsbehov* kan efter en konkret vurdering få dækket hele eller dele af udgiften i forbindelse med befordring til og fra uddannelsesstedet eller praktikstedet. Afgørelser om befordring træffes af visitationsudvalget.
- Hjælpebidrag/specialpædagogisk støtte

Visitationsudvalget træffer afgørelse, og sekretæren laver et afgørelsesbrev til den unge.

12. Vejledning om STU

Efter bekendtgørelse om valg af ungdomsuddannelse og erhverv skal UU give vejledning om muligheden for STU til potentielle grundskoleelever. Dette fortrinsvist fra specialskoler og specialklasser. Der kan vejledes frem til det fyldte 25. år.

13. Ansøgning og opstart

Opstart på uddannelsen sker efter aftale med UU Ringkøbing-Skjern.

STU-vejleder indstiller til målgruppevurdering. Der afholdes månedlige møder i visitationsudvalget. Herefter indstiller STU-vejleder den foreløbige forløbsplan. Herefter kan der laves aftale med uddannelsesudbyderen om tidspunkt for opstart. Der holdes ikke møder i visitationsudvalget i juli og august.

14. Opfølgning og justering i uddannelsesplanen

STU-vejleder foretager opfølgning på igangsatte uddannelsesforløb. Opfølgningen foregår ved statusmøder med den unge og uddannelsesudbyderne. Opfølgning foretages løbende i det omfang det er relevant. Dog mindst én gang om året.

Fravær:

- Uddannelsesudbyderen melder til STU-vejleder, såfremt den unge har været fraværende på uddannelsen i mere end syv på hinanden følgende undervisningsdage, eller hvis den unge har et samlet fravær på mere end 10 undervisningsdage i løbet af to måneder. Det meldes desuden også, hvis den unge ikke trives, eller der er konkrete udfordringer i forhold til uddannelsesforløbet.
- Vurderes det, at den unge ikke deltager aktivt i uddannelsen, tager STU-vejleder kontakt til den unge og dennes forældre eller værge. Dette med henblik på eventuelt justering af forløbsplanen. En eventuel justering skal godkendes i visitationsudvalget.

- Hvis det vurderes, at den unge stadig ikke deltager aktivt i uddannelsesforløbet, udsendes et varslingsbrev, hvori den unge og forældrene eller værgeren indkaldes til samtale med det formål at justere yderligere på forløbsplanen. Desuden med det yderligere formål at forsøge at afhjælpe de vanskeligheder, som måtte være forbundet med fraværet.
- Hvis den unge fortsat ikke deltager aktivt i ungdomsuddannelsen, og det skønnes at yderligere justeringer ikke kan ændre adfærden, kan visitationsudvalget efter indstilling fra UU træffe beslutning om at afbryde den unges ungdomsuddannelse. (se nedenfor)
- Et almindelig sygefravær og lignende, målgruppens særlige forhold taget i betragtning, medfører ikke, at der kan stilles spørgsmålstegn ved, hvorvidt den unge deltager aktivt i uddannelsen.
- I tilfælde af at STU-udbyderen ikke oplever, at den unge er i stand til at deltage aktivt i forløbet, kan STU-udbyderen afbryde den unges forløb på det pågældende sted. STU-vejlederen indgår i samarbejdet og påbegynder dialog omkring alternativer, herunder eventuelt nyt STU-tilbud eller andre aktiviteter og orienterer relevante samarbejdspartnere.

Afbrydelse af STU-uddannelsesforløb:

Det er vigtigt for den unges gennemførelse, at den unge møder til tiden og deltager aktivt i uddannelsesforløbet. Visitationsudvalget kan midlertidigt ikke afbryde et STU-forløb, hvis den unges manglende deltagelse er begrundet i den unges særlige behov. I disse tilfælde må forløbsplanen justeres, herunder støtte, guidning, timer, fag mv. En indstilling til afbrydelse af et STU-forløb vil være efter samråd og dialog med den unge og forældrene eller værgeren.

Et STU-forløb kan efter ønske fra den unge, og efter aftale med UU afbrydes pga. sygdom eller andre personlige grunde. Genoptagelse af uddannelsen skal ske inden den unge fylder 25 år. Dog skal STU-uddannelsen være afsluttet senest 5 år efter påbegyndelsen. Der kan i særlige tilfælde, som f.eks. ved barsel og længerevarende sygdom, dispenseres fra reglen om, at genoptagelse af uddannelsen skal ske inden det fyldte 25. år.

15. Ressourcepapir

Arbejdet med ressourcepapiret påbegyndes senest 12 måneder før uddannelsens afslutning. Ressourcepapiret skal understøtte planlægning og koordinering af, hvad den unge skal overgå til efter den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse.

Ressourcepapiret udarbejdes af STU-udbyder ud fra de langsigtede mål og delmål der fremgår af forløbsplanen. I særlige tilfælde kan STU-vejleder samarbejde omkring udarbejdelsen af ressourcepapiret.

Ressourcepapiret skal indeholde følgende oplysninger:

- Basisoplysninger - den unges navn og personnummer
- Baggrund om eleven
- Elevens mål og ønsker for fremtiden
- Personlige ressourcer
- Interesser
- Sociale kompetencer
- Fagligt niveau
- Erfaringer fra praktik og arbejdsmarkedet

- Almindelig daglig levevis
- Transport
- Relevant dokumentation for praktikevalueringer, udtagelser, prøvebeviser og andet.

16. Uddannelsesbevis

Ved uddannelsens afslutning sørger STU-vejleder for, at uddannelsesbeviset udstedes til den unge.

Hvis uddannelsen afbrydes før tid, udarbejder STU-udbyder et uddannelsesbevis for de færdiggjorte uddannelsesdele. Afbrydes uddannelsen midlertidigt, skal den unge anmode om et uddannelsesbevis for de færdiggjorte uddannelsesdele.

Uddannelsesbeviset skal indeholde følgende oplysninger.

- Basisoplysninger
- Uddannelsesforløb og praktikophold
- Uddannelsens indhold
- Opnåede mål og kompetencer
- Personlig udtalelse om eleven
- Vedlagt dokumentation

17. Leverandør af uddannelsestilbud

Uddannelsestilbuddene under STU varetages af forskellige udbydere. Hvis den unge er i målgruppen for en STU, skal der, hvis muligt, gives et valg mellem flere forskellige uddannelsessteder og STU-vejlederen skal gå i dialog med den unge om, hvilken valgmulighed, der er den bedste for vedkommende. Den unge kan også selv foreslå et uddannelsessted som alternativ til de uddannelsessteder, kommunen har givet som tilbud.

Hvis den unge har behov for et ekstraordinært specialiseret tilbud, og kun ét uddannelsessted kan matche behovet uden, at det indebærer en urimelig lang befordrings- eller ventetid for den unge, så har kommunen ikke pligt til at give mere end et tilbud.

Kommunens pligt til at give valgmuligheder mellem flere tilbud bortfalder ligeledes, hvis et alternativ eller ønsket uddannelsessted samlet set inkl. befordring er uforholdsmæssig dyrere, eller hvis kommunen efter en dialog med den unge vurderer, at et alternativ eller ønsket uddannelsessted indebærer en urimelig lang rejsetid eller ventetid for den unge.

18. Afgørelser og klagevejledning

Den unge modtager både en afgørelse på visitation til STU og visitation til det konkrete uddannelsestilbud.

Der kan klages over visitationsudvalgets tilbud om eller afslag på tilbud om STU.

Desuden kan der klages over afgørelser om:

- Målgruppevurdering af den unge
- Indholdet af forløbsplanen
- Afslag på anmodning om at afbryde eller holde pause fra ungdomsuddannelsen
- Afslag på anmodning om at fravige alderskravet i forbindelse med genoptagelse af ungdomsuddannelsen
- Afbrydelse af ungdomsuddannelsen

Klagen skal ske direkte til Klagenævnet for Specialundervisning.

Der kan enten skrives eller ringes til:

Ankestyrelsen, 7998 Statsservice

Tlf.: 3341 1200

Telefontid: mandag-fredag kl. 09.00-15.00.

E-mail: ast@ast.dk eller sikkermail@ast.dk

19. Lovgrundlag

- Bekendtgørelse af lov om særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU-loven) af 11/08/2023
- Bekendtgørelsen om befordring og skabeloner til forløbsplan, ressourcepapir og uddannelsesbevis ved særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU) af 27/09/2023